

POKROK ZÁPADU

Založen 1871
Státní Historická Societa N.S.U.
XXVIII.

OMAHA, NEBR., V ÚTERÝ DNE 5. ZÁŘÍ 1899.

Dvojtýždenník: Ročník VII. číslo 102.

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCI.

POLITICKE.

Demokratický státní ústřední výbor v Iowa otevřel počátkem t. týdne svoji úřadovnu v Des Moines a započal činnost. Kampaň zahájena bude dne 14. září v Davenportu a sice kandidátem guvernerství Fred Whitem. Výbor slibuje velmi čilou kampaň, v čemž ovšem republikáné pozadu nezůstanou.

Politické hostinu, "dolarový oběd" pořádají budou demokraté v Texasu a sice v Dallas dne 3. října. William J. Bryan bude řečníkem tam v týž den a v následujícím a mnozí jiní znamenití řečníci přijíždějí se zúčastnit.

Z Washingtonu.

President vrátil se ze svých prázdnin a včera odebíráno kabinetní sezení, kteréž trvalo déle než dvě hodiny. Bylo to poprvé co nový sekretář války Root se kabinetního sezení účastnil. Předseda komise filipínské, Schurman, byl k sezení tomuto pozván a podal zprávu o situaci na ostrovech. Formální zprávu přý nepodává až ostatní členové komise se navrátí. Vyrozumívá se, že Schurman hledí nadějně budoucnosti na Filipinách vtřít. Očekává přý, že s naší rozmožnou armádou bude lze Aguinalda a povstaleckou přemoci. Ač prý Aguinaldo má za sebou dosti silnou stranu domorodců, přece většina jst přý hostejnou vůči výsledku povstání. Co prý povstalec povzbuzuje jest zdejším protí-imperialistická liga, od kteréž Aguinaldo mnoho očekává. Jeden z členů kabinetu přý se vyjádřil, že prý posud plány nejsou úplně zformulované ku potlačení povstání. Vznikla pověst, že gen. Otis, velitel na Filipinách, bude odvolán.

Vrchní soudce Chambers ze samoaných ostrovů přijel do Washingtonu za účelem poradit se předloženi své zprávy. Zpráva tato bude ve třech oписech, totiž všem třem věm, a každý zúčastněný jsou na udržení míru na ostrovech samoaných. O zájmech amerických pravil: Máme krásný přístav v Pago-Pago a soudě dle rozsaňlosti zdokonalení, vládou tam podniknutých, nepochybne že hodláme tam zůstati. Obrovské skladiště uhlí, kteréž pouze jenom jedno na celém světě předešlé, stáčí se tam nákladem \$400.000.

KRONIKA UDALOSTÍ.

Dražší uhlí.

Trust uhlí vstal do správy své počátkem tohoto měsíce železniční doly v okolí Pittsburgu a zvýšil cenu na \$1.10 za tunu, což jest zvýšením o 10 až 25 centů na tuně. Dříve prodáváno bylo uhlí v dolech po 85c. sč. \$1.00 za tunu. To se rozumí, že obchodníci musí zvýšiti cenu tou samou měrou.

Dělnický den.

Ve všech větších městech slaven byl okázale svátek dělnický dne včerejšího. V Chicagu podílelo se na průvodu 25,000 až 30,000 mužů a slavnost obdávána se v Lincoln Parku, kdež několik dobrých řečníků se vystřídal. Též v Clevelandě byl průvod velký. Asi 600 členů uní se 14 hudebními kapelami nalezalo se v průvodu. Panovaly obavy, že se snad stanou nějaké výtržnosti, vzhledem k panujícímu dosud strajku za pouliční dráze. Však nestalo se nic, nežli že hudba vždy umíkla, když přiblížila se k městské radnici. Mayor Farley přičítá to agitacím McKissona. V New Yorku nebyla žádná slavnost všeobecná, však různé dělnické organizace oslavovaly den. U hrobu Henry George shromáždilo se několik tisíc osob a vzpomínáno bylo tohoto bojovníka za práva lidská.

Z Klondiku.

Do Seattle přijeli v pátek dva párníky z Alasky, vezoucí 500 zlatých a stříbrných předmětů a nejšťastnějších dobrodruhů, kteří dobrohody měli zlatého písku asi za \$500,000, tedy průměrem bylo as \$1,000 na každého. Několik z nich přivezli sebou ovšem značné

statvív, jako S. A. Warren a H. Roberts z Denver, kteří oblovali v okolí Eagle City a přivezli sebou \$50,000. Jake Dickinson byl v témž okolí po šest dlouhých roků a přivezl \$25,000. Z okolí Klondiku vrátil se J. H. Ladd s \$20,000, E. McGrath s \$50,000 a C. Anderson s \$40,000. Někteří z navrátilých se vypráví o nesmírném utrpení, zejména ti, kteříž zabloudili do nehostinného zálivu Kotzebue. Jedním z takových jest T. C. Martin z Chicaga, kterýž odebral se tam před dvěma lety a vrátil se nyní úplně zdrčen na těle i na duchu. Soudruh jeho, C. Cragie tam zahynul. Do Vancouver přijel tentýž den parník Dirigo se 200 cestujícími z Alasky, vezoucími as \$250,000. Nejbohatším z nich jest jistý Barkley ze Sev. Dakoty, kterýž přivezl \$100,000. Od té doby, co se plavba otevřela na Yukonu, odjelo z Dawson 9447 lidí a 2899 jich tam přijelo. V krajině klondické jest prý asi 3000 lidí, kteří buď musí ji opustit, anebo vydržování býti dobročinností. Telegrafní linka, kteráž se v Alasce stáčí, jest již pouze 150 mil od Dawson.

Výbuchy kotlů.

V Copemish, blíže Manistee, Mich., udál se výbuch kotle v továrně na dřevěné nádobí, kterýž tři dělníci na místě zabil a čtyři jiní těžce poraněni byli. — V Pittsburgu vybuchl minulý pátek kotel v Republic železnárny a vznikl požár, kterýž továrnu silně poškozena byla. To však není to nejhorší, neboť výbuchem přišlo pět osob o život a sedm k těžkému úrazu.

Dříví do Afriky.

Z Kansas City se sděluje, že byla smlouva uzavřena na dodávku 500,000,000 stop stavebního dříví, kteréž vyvezeno bude z jižních států do Afriky a použito hlavně ku stavbě Cairo dráhy. Se 20 pilami v Texasu a Louisianě byly uzavřeny smlouvy, dle kterých dříví dodáno býti má během budoucích dvou roků.

Odporující samosprávu pro Kubu.

Gen. Lee, velitel na Kubě, podal úřední svou zprávu o poměrech tam panujících a odporující, aby zřízena byla neodvislá vláda kubská pod americkým protektorem. Zprávu tuto podal následkem nařízení, jež dáno bylo v březnu z odboru válečného všem velitelům různých osad. Zpráva počíná vypsáním poměrů v Havaně a Pinar del Rio, kdež prý se dostavuje požádek a panuje mír. Dále pak odporující zřízení neodvislé republikánské správy s prezidentem, náměstkem a kongresem, avšak nežli žádoucím zmlouku o nějaké ústavě. Otázku volebního práva odporující bedlivě úvaze a soudí, že by Spoj. Státy se neměly vládu tam vzdávat, pokud se tam jiná vláda úplně neustálí.

Jatky zničeny.

V Kansas City vypukl v noci na sobotu požár v Doldových jatkách, nalezajících se na nížinách mezi 9. ulicí a řekou Missouri. Oheň vypuknul v oddělení, kde se hotoví hnojivo a rozšířil se pak na jatky samé, způsobiv škody na \$250,000, než se podařilo hasičům jej omeziti.

Nepovědělo se.

V noci na sobotu učinili lupiči útok na vlak v Lincoln, 26 mil severně od Springfield, Ills., když táž zastavil, aby nabral zásoby uhlí. Žhizenci železniční postavili se lupičům na odpor. Jeden lupič byl zastřelen.

Vytřvalost nese ráže.

Ze St. Louisu se sděluje, že biskup Janssen odvolal německého kněze, kteréhož ustanovil do irské obce v East St. Louisu a jemuž se Irčané protivili, chtějí mti kněze své národnosti, čemuž nyní biskup teprve vyhověl.

Nic pro nás.

Věhlasný chicagský lékař Dr. Senn vrátil se z několikaměsíčního výletu na hawaiské ostrovy a vyjádřuje se o nich jak následuje: „Po mém názoru se dějiny opakují v našich nových državách, hawaiských ostrovech. Z každých třiceti tamějších domorodců trpí

jeden malomocenstvím. Tuberkulóza řadí strašně na ostrově a hledím vtřít nenáhlému, ale jistému vymření Kanaků z těchto přičin. Hawaičané budou v blízké budoucnosti tak jako severoameričtí Indiáni plemenem minulosti.“ Doktor věnoval tam otázce zdravotní zvláštní svou pozornost, nejen vzhledem na domorodce, nýbrž i na bělochy a radí všem, kdož by měli náchylnost k suchotinám, dušnosti neb revmatismu, aby se Hawaiska střežili.

Poměry na Filipinách.

Dopisovatel New Yorkského Heraldů v jedné z nedávných depesí sděluje následovně: „Jediní přátelští domorodci, kteréž jsem našel na své cestě jihem, jsou Morové, však i ti nejsou nakloněni k tomu, abychom drželi více země, nežli jediné obzledněné město Jolo. I ti obyvatelé, kteří nejsou proti nám ve zbraní, nás nenávidí. V Manile vzrůstá nepřátelské smýšlení domorodců vůči nám každým dnem. Daně jsou v Manile vyšší než za správy španělské a obyvatelstvo trpce na to stěžuje. Výlohy životní se zdvojnásobily. Domácí policie byla propuštěna a Američané ustanoveni, kteří počínají sobě tyranicky a bez výsledků, protože neznají ani řeč obyvatelstva, ani pachatele zločinů. Vraždy a loupeže jsou čtenější nežli kdykoliv dříve, dle tvrzení starých obyvatel. Daně a cla vybírají se za účelem vydržování armády, na místě, aby byly použity ku krytí potřeb obecných. Tím protahuje se válka, jelikož udržování jsou domorodci v nespokojenosti, kdežto dříve slibována jim byla dobrá správa. Pověsti o nedávných velkých ztrátách nepřítelů jsou pouhými pověstmi, kteréž sdělili utraštění domorodci. Ze by si domorodci přáli americkou správu, jak se úředně hlásá, není v souhlasu se skutečností. Starosta Balinagu, o němž se myslelo, že jest velkým přítelem Američanů, jest nyní uvězněn, ja obviněn, že byl vůdcem při útoku povstalců na Balinag. Starosta města San Pedro Macate jest též uvězněn, protože sbíral peníze pro povstalec.“

Strajk v loděnicích.

V loděnicích Crampových ve Filadelfii zastavili strojníci v počtu 150 příství minulý pátek. Jak jsme minule sdělili, požadují devítihodinovou dobu pracovní a zno vypíjejí některých propuštěných dělníků. Vyžádali si odpověď do pátku a když neobdrželi odpovědi přiznivou, tedy splnili hrozbu. Správa loděnic praví, že zůstane tato zavěna až do příštího pondělka a že prý vysloužilci, kteří tento týden odbyvají tam národní svůj sjezd, budou míti přiležitost loděnicí důkladně si prohlédnouti.

Státní výstava v Iowa.

Správa státní výstavy iowské jest patrně lepší, nežli v Nebrasce. Právě se obdávána státní výstava v Des Moines, kteráž byla velice zdařilou, jednou z nejzdařilejších ze všech ve státu odbyvaných. Příjmy výstavy obnáší \$40,000 a jelikož výlohy obnášeti budou sotva více než \$25,000, tedy bude přebytek. Ve státní výstavě v Nebrasce bývá příjem hojnější, avšak čím větší příjem, tím větší schodek.

Utopil se.

Blíže Bridgeport, Conn., utopil se při koupání farmer Middlebrook a čtyři děti 11 až 14 roků stáří. Koupali se, aniž by uměli plavat, přišli do hloubky a nemajíce pomoci, utonuli.

Železniční nehody.

U Silver Lake, blíže Topeka, Kansas, vrazil osobní vlak na západ jedoucí minulý pátek od zadu do vlaku nákladního. Na štěstí nepřišel nikdo o život. Nehoda se stala tím, že brzdy na vlaku osobním dobře nepřacovaly. — V Tennessee, a sice blíž nepatrnej stanice Toimer's Station, přibodila se nehoda vlaku, vezoucímu Cooperův cirkus, následkem kteréž několik vozů se rozbilo a 12 osob přišlo k poranění.

Hledají se bohaté dědičky.

V New Yorku dle tři princové, nepochybne za účelem „lovn“ po

bohátých dědičkách. Jsou to: Princ Alexis Karadžorděvič, uchazeč o srbský trůn, potomek černého Jiřího a odpůrce nynější srbské dynastie Obrenovičů. Aby zmohl Milana a Alexandra potřebovuje mnoho peněz a ohlíží se po bohaté nevěstě. S ním zároveň přijel princ Jindřich De Croy, syn belgického vévody, který by také potřeboval nevěstu s penězi. Na zpět do Evropy odjíždí ruský kníže Kazimír Lubomírský, který u mnoha peněžních králů zaklepal, ale nikde nevěstu sehnati se to nebyl. Odjíždí do Evropy sklamán, ale snad se ještě vrátí.

Smrt krititele.

Krotitel hadů, Filas Fohrmann měl pevně za to, že jest úplně chráněn před následky užtknutí chřestýšů pomocí léku, jež byl vynalezl. A skutečně dal se jedovatými hady usknouti více jak dvěstěkrát, aniž by mu to bylo ublížilo a šel konečně tak daleko, že vybral vstupné po dollaru, kde diváci mohli býti svědky, kterak chřestýšové bez účinku jed lo jeho těla vpusťteji. Leč přišlo „kdo s čím zachází, tím také schází“ osvědčilo se na Fohrmannovi; oznamuje se totiž, že lék, na který tolik se spoléhal, ztratil svůj účinek, neboť Fohrmann zemřel, následkem užtknutí chřestýše.

Sjezd veteránů.

Tento týden obdává se ve Filadelfii 33. výročí sjezd veteránů republikánské armády of the Republic. Očekává se velké účastenství nejen členů, nýbrž obecnost vůbec. Připravení totiž rozmanitý a bohatý program, kterýž přiláká hojně hostů. Admirál Sampson s loďstvem severoatlantickým dostavil se ku zvýšení slavnostní nálady a president bude obdávati zde přehlídku vojska i loďstva. Průvod obdává se dnes a bude se nalezati v něm 42,000 osob. Jedním ze zajímavých odělení bude četa kadetek z Topeka, Kansas. Tato děvčata jsou dcery veteránů. Příští pátek bude velký průvod námořní. Válečné loďstvo pod admirálem Sampsonem bude zakotveno v řece Delaware naproti městu a loďstvo jiné plouti bude kolem. President bude obdávati přehlídku loďstva z paluby celního cutteru Gresham.

Trust bude kupovati od farmářů.

Tabákový trust, American Tobacco Company, hodlá v budoucnosti, počínaje tímto rokem, kupovati ve Wisconsinu tabák přímo od farmářů. V Madisonu zřídí velké skladiště za účelem třídění a ukládání tabáku. Očekává se, že následkem toho mnozí dosavadní obchodníci s listovým tabákem budou zbaveni výživy.

Sjezd listonošů.

V Scranton, Pa. obdává se tento týden sjezd listonošů a očekává se, že neméně než 6000 týchž se dostaví.

Týránkadeti musí přestat.

Ode dávna jest v univerzitách a různých vyšších učilištích nehezky zvyk týrání nově přišlých studujících, což nazývají „hazing“. Nikde snad neprovádě se tak krutým způsobem jako ve vojenské akademii ve West Pointe a každoročně dochází stížnosti o ztýráni kadetů. Nový sekretář odboru válečného Root projevil svým rozhodnutím tyto dny, že týrání takové trpěti nebude. Před dvěmi lety byl potrestán pro týrání podobně kadeti Smith z Juniata v Nebrasce a sice byl na čas z ústavu propuštěn. Před nedávnem dovoleno mu znovu do ústavu vstoupiti, avšak nežli tam byl deset dnů, opakoval se jeho přestupek a byl na místě z ústavu vypuzen z nařízením velitele. Toto nařízením schválil sekretář války a podotknul výslovně na rozsudku, že týrání nových studentů musí přestat.

Debaty o trustech.

Ve středu příštího týdne započne v Chicagu konvence svolaná občanskou federací za účelem úvahu o trustech, jejich prospěšnosti a škodlivosti a jejich působení na zájmy průmyslné a dělnické. Sjezd tento bude jedním z pozoruhodnějších sjezdů, jež se kdy v jakémkoliv přičině obdávaly. Guvernerští 24 států a z teritorií ustanovili již delegace k sjezdu tomuto, ze 14

Osvědčená unioová kapela So. Omašská

pod řízením chvalně známého kapelníka **F. J. Fraňka**

nabízí své služby ctěnému obyčenstvu ku všem příležitostem, jako:

zábavám, výletům, divadlům, pohřbům, průvodům atd

Za úplnou spokojenost a vřetečnou hudbu se ručí.

Kdokoliv služeb kapely této potřebuje, nechť se obrátí přímo na kapelníka p. F. J. Fraňka, na 90. a S ul. So. Omaha, aneb zavolá číslo telefonu 45, tamtéž.

států dostaví se guverneri sami a až dosud přihlásilo se asi 50 členů kongresu, za účastníky. Všechny náhledy politické, i různé náhledy o trustech budou zastoupeny a mnohé vynikající osoby se zúčastní debat a podílejí se budou na jednání. Delegát z Nebrasky budou jak následuje: redaktor Bee E. Rosewater, bývalý senator W. V. Allen, bývalý poslanec W. J. Bryan, býv. guverner Croncuse, poslanec v kongresu R. D. Sutherland, F. T. Ramson a A. H. Hipple. Z New Yorku budou delegáty mimo jiné Depew, Cochran a Schurman. Z Ohio zúčastní se stáříký Sherman, původce prvního protitrustovního zákona, Forker, Foster, a jiní. Z každého státu ustanoveni jsou mnozí nejpokročilejší myslitelé a neší pochyby, že na otázku o kterou se tu jedná, bude mnoho světla vrženo.

Žlutá zimnice.

V New Orleans událo se jedno úmrtí na žlutou zimnici a několik případů onemocnění. Až posud nebyl vzbuzen žádný postrach mezi obyvatelstvem, jelikož nemoc nebeže na sebe posud ráz epidemický. Však na obchod zle to působí, neboť přistavy okolních států budou proti New Orleansu uzavřeny. V Key West též nemoc tato propukla a událo se jedno úmrtí. Odbor válečný chce odvolati dvě baterie dělostřelecké jež tam leží, avšak bude nepochybně muset býti poslána pro ně zvláštní loď, jelikož na pobřeží floridském by jim nebylo dovoleno vystoupiti následkem zavedené karantény.

Na oslavu Goetheho.

Němci v Chicagu, Indianapolis a jinde slavili minulou neděli 150letou památku narození slavného německého básníka Goethe. V Chicagu podílelo se na slavnosti 100 spolků se 12,000 členy a 20,000 jiných účastníků. Hudební kapela pozůstávající ze 100 hudebníků hrála skladby, k nimž libreta byly spisy aneb básně Goetheho. Sbor pěvecký, pozůstávající z 1500 zpěváků spolupůsobil, též ženský pěvecký sbor o 600 hlasích. Slavnost vynesla \$15,000 čistého výtěžku, kterýž bude použit ku zřízení pomníku slavnému básníku.

Naší pensisté.

Výroční zpráva komisaře pensí, končící dnem 30. června, jeví se zajímavá fakta vzhledem k našim pensím. Že platíme více pensí naším vyzloužilcům, nežli stojí vydržování celých armád kterýchkoliv dvou velmocí evropských, to snad naši čtenářové znají. O mnoholi pense zrostou následkem války španělské, to teprve musíme vytkat. Dle zprávy komisaře obnáší počet pensistů 753,451 a vdov po vojíněch pensí beroucích jest 237,415. Mimo to dostává pensí 653 ošetřovatelek. Pensí vyplaceno bylo minulý rok \$131,917,691 a připočteme-li k tomu výlohy úřadovny pensijní atd., vyplaceno z fondu pensijního celkem \$138,555,052. Během roku bylo podáno 48,865 nových žádostí a povoleno bylo 37,077, obnoveno pensí 3974 a nevyřízených žádostí jest 477,439. Od roku 1866 vyplaceno bylo pensí \$2,389,910,974 a mimo to obdrželi vyšetřující lékaři \$15,490,986, jednatelé pensijní \$12,090,178, a výlohy úřadovny pensijní obnášely \$52,237,228. Pensionistů žije v cizině 4,300, kteří dostávají ročně pense \$633,309. V Kanadě přebývá takových 2,139, v Irsku 415, v Německu 605, a v Anglii 321. Z války o neodvislost, kteráž se skončila před 116 lety, je posud 11 pensí beroucích a sice 4 vdovy po vysloužilcích a 7 dečr. Hiram Cronk v severozápadní části New Yorku jest jediný pensista z války v roku 1812 a sice jest ve stáří 99 roků. Věak vdov po vojíněch

z války té běže pensí 1998. Pensistů z válek indiánských jest 1568 vysloužilců a 8179 vdov pensí beroucích. Všech pensistů dobrohody bylo dne 30. června t. r. 991,519, což bylo o 2,195 méně než před rokem. Během minulého roku zamítnuto bylo 103,919 žádostí o pense. O zákony posledně přijmuto, ze dne 7. červ. 1898, soudí komisař, že jest příjímým vybidnutím podvodníkům, aby se ucházeli bez práva o pense. V závěrce praví komisař, že naše pensijní zákony jsou vůči vysloužilcům štědrými a výklad týchž ze strany pensijní úřadovny, že byl vždy liberálním a kdykoliv byla nějaká pochybnost, vykládány vždy ku prospěchu vysloužilců.

Z Manily.

Minulé úterý došlo vojsko naše pod plukovníkem Byrnem opovědní povstalecké na ostrově Cebu. Vojsko naše muselo stěci přikrou stráž 8000 stop vysokou a to za ustavičné palby a válení kamení. Ztráta povstalecká obnáší 21 zabitých a mnozí byli raněni a zajati. Mnoho zásob padlo našemu vojsku do rukou. Z našich pouze jeden důstojník a dva vojínové byli trefeni kamením, avšak neutrpěli značnějšího poranění.

Blížě Poraku udála se srážka čety našich vojnů s povstaleckou předstráží. Jeden z našich byl zabit a druhý raněn.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Ku konci minulého měsíce nalezalo se v pokladně \$247,880,601 ve zlatě což jest větší množství zlaté měny než kdy v pokladně se nalezalo.

* S vládou německou byla nedávno uzavřena smlouva ohledně dopravy balčků poštou mezi Německem a Spojenými Státy a nyní se ujednává s vládou anglickou o smlouvu podobnou.

* C. E. McClung, profesor ze státní university v Kansas, oženil se se svou ušetřenicí. Jelikož zákon státu Kansas, sňatek takový nepřipouští, oženil se profesor v Council Bluffs, Iowa.

* O městu Columbus v Ohio se sděluje, že jest na pokraj bankrotu. Na výlohy letošního roku nedostává se \$200,000 a nebudouli přý peníze nějakým způsobem opřeny, tak všechny odbory správní zastaví co nejdříve svoji činnost.

* K ústí řeky Kuskowin v Alasce vypraven byl vládní celní cutter Corwin, aby vyšetřil, kam se poděla výprava Jesseho, kteráž loni tam odjela a o níž panuje pověst, že byla Indiány povražďena. Jestliže osvědčí se pověst pravdivou, tedy budou rudošští tamnější zatčeni a k soudu přivezeni.

* Škrobárna v Sioux City a Nebraska City prodány byly v minulých dnech společnosti U. S. Starch Co. založené v New Jersey. Tato nová společnost prý není trustem, ačkoliv již to, že založena byla New Jersey jest podezřelá.

CHRÁŇTE SVÝCH OČÍ?

Oči pronikáme a prohlédneme náměma a zaručujeme uspokojení... Namáhání zraku způsobuje bolest hlavy.

Mnohdy bolest hlavy trpí, ani když jak velká děje by jim způsobilo pár vteřiny vybraných a sice zraku přiměřených brýlí. Nechte své oči proniknouti u nás, nic za to neplatíme.

Moer & Penfold Co.
1406 Farnam st. Omaha, Neb.